

Türkiye’de Örgüt İklimi Konusunda Hazırlanan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Analizi

Ali Keskin¹, Kadriye Hamarat², Emre Yayla³, Mevlüt Çakmak⁴

DOI 10.5281/zenodo.7588564

Özet

Bu çalışmada Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin demografik özellikleri, konusu, modeli, katılımcı profili, veri toplama araçları, araştırma ve analiz yöntemleri açısından incelenmek amaçlanmıştır. Araştırmada sistematik derleme çalışması kullanılmış olup araştırmanın evreni ise Türkiye’de örgüt iklimi alanında son 15 yıl (2007-2021) içerisinde hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinden oluşmaktadır. Araştırmadaki bulgulara Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanı’ndan ulaşılmıştır. Türkiye’de örgüt iklimi alanında son 15 yılda toplam 117 yüksek lisans ve doktora tezinin yapıldığı tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre örgüt iklimi alanında en fazla (19 adet) tez 2019 yılında yapılmıştır. Hazırlanan tezlerde en çok çalışılan konuların iş tatmini ve iş uyumu üzerine olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamına alınan tezlerde en çok tercih edilen yöntemin nicel araştırma yöntemi olduğu, örneklem gruplarının ise çeşitli iş sektörlerindeki iş görenlerden oluştuğu belirlenmiştir. Türkiye’de örgüt iklimi alanında 55 farklı üniversitenin bünyesinde hazırlandığı görülmüştür. Araştırmaya dahil edilen tezlerde veri toplama aracı olarak anket baskın olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: örgüt iklimi, iş uyumu, sistematik derleme

Analysis of Master's and Doctorate Theses on Organizational Climate in Turkey

Abstract

The main purpose of this study is to analyse the master and doctorate degree theses which are prepared about organizational climate in concern with their demographic features, their topics, models, participant profiles, data collection tools, research and analyze methods. In this study, systematic compilation was used and the universe of the study is composed of master and doctorate degree theses, prepared in the last 15 years (2007-2021) about the organizational climate. The findings of the survey were taken from the council of higher education thesis centre data base. It has been detected that 117 master and doctorate theses about organizational climate in turkey were made in the last 15 years. According to the findings, the greatest numbers of theses (19 theses) were made in 2019. It has been observed that the topics that are studied most are job satisfaction and job fit. It has been detected that the method that is preferred mostly is quantitative survey method and the sample group is composed of employees in various business sector. In turkey, theses about organizational climate were studied in 55 different universities. The most preferred data collecting instruments that are used in theses is questionnaire.

Keywords: organizational climate, job fit, systematic review

¹ Öğretmen, Güzelbahçe Yelki Hamdi Dalan İlkokulu, alikeskings@gmail.com

² Öğretmen Bornova İhsane Tuna Diravacıoğlu İlkokulu, okhamarat@hotmail.com

³ Öğretmen, Menderes Görece Şehit Mustafa Mutlu İlkokulu, e-yayla@hotmail.com

⁴ Öğretmen, Özdere Oğan Timinci Ortaokulu, mev.mak77@gmail.com

Giriş

Örgüt; Türk Dil Kurumu tarafından ortak bir amacı veya işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birlik, teşekkül, teşkilat olarak tanımlanmaktadır. Örgütlenme sürecini bir süreç olarak tarihte ilk defa Henry Fayol (1916) ele almış olup sonrasında ise Gulick ve Urwick 1937 yılında yönetim süreçlerini posdcorb şeklinde formüle etmiştir. Posdcorb, örgüt yönetiminde ana temelleri ifade eden bir kısaltma olup; planlama, örgütlenme, personel yönetimi, yöneltme, eşgüdüm, iletişim, belgeleme ve mali yönetim kelimelerinin ilk harflerinden oluşan bir kısaltmayı ifade etmektedir (Demiryol, 2018)

Bolman ve Deal'e (2003) göre her örgüt farklı inançlar değerler ve gelenekler geliştirmektedir. İnsanlar tarafından sonradan oluşturulan sosyal bir gerçeklik olarak bütün örgütlerin kendilerine has ortak bir kültürünün ve ikliminin olduğu kabul edilmektedir. Kendine özgü kültürel bir doğası bulunan bütün örgütlerin örgütsel davranışlarını önemli ölçüde etkileyen sosyo-psikolojik ortamı dahi tanımlamak ve çözümlenmek için alan yazında iki önemli kavram akla gelmektedir: örgüt kültürü ve örgüt iklimi. Örgüt ortamını ve örgütsel davranışı anlamak ve açıklamak için önemli bir değişken olarak görülen iklim kavramı, ilk olarak 1950'lerin sonlarında kurumsal işletme alanında kullanılmıştır. İlk olarak Pettigrew (1979) örgüt sürecini kültür kavramı semboller, değerler vb. Unsurlara örgütsel analizlerde yer vermiştir.

Tahaoglu, 2009 yılında insanın çok önemli bir unsur olduğu örgüt kültüründe sosyo-psikolojik ortama vurgu yaparken; Sezgin ise 2010 yılında kültür ve iklim kavramlarının kişisel başarıyı, motivasyonu, liderlik davranışları, örgütsel bağlılığı araştırmış; insanın örgüt kültürü ve iklim kavramlarının, kurumların disiplininde önemli bir yere sahip olduğunu ifade etmiştir.

Geçmişten günümüze örgüt iklimi, kültürü, kişiler arası uyum alanlarında birçok yüksek lisans ve doktora tezi yapılmıştır. Yapılmış olan bu tezlerin içerik olarak (yöntem, veri toplama aracı, demografik) incelenmesi ve alanla ilgili bir bütünü yakalamanın gerekli olduğu ön görülmüştür. Ülkemizde 1990 sonrasında belirli bir alanla ilgili yapılmış bilimsel araştırmalar analiz edilmeye başlanmıştır (Turan, 2014).

İnceleme önceki çalışmalardan farklı olarak tezler üzerinden bir değerlendirme imkânı tanınmasıyla birlikte, Türkiye'de üretilen akademik bilginin (yüksek lisans ve doktora tezleri) bir boyutunu oluşturan popüler kavramların etkilerini ortaya koyması ve dolayısıyla akademik dünyaya ait resmin bir parçasını sunması açısından önemlidir.

Araştırmanın Önemi

İnsanlar arasında etkileşim ve benzeşimin hızla arttığı günümüz dünyasında alan yazında birçok çalışmanın yapılmasına gereksinim duyulmuştur. Yapılan bu çalışmaların gerek yüksek lisans gerekse doktora tezlerinin nicelik ve nitelik yönünden ileri süreçlerde yapılacak olan çalışmalara veri oluşturmak için derleme çalışmasına gereksinim duyulmuştur.

Bu araştırma son 15 yılda (2007-2021) örgütsel iklim konusunda ortaya konmuş çalışmaların (yüksek lisans ve doktora tezlerinin) demografik özelliklerini, konusu, modeli, katılımcı profili, veri toplama araçları, araştırma ve analiz yöntemleri açısından inceleyerek alanda yapılacak olan çalışmalara rehberlik edebileceği umulması açısından önemlidir. Araştırmada elde edilen bulgular örgüt iklimi alanında yapılacak olan çalışmalara yol haritası olması düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı son 15 yılda (2007-2021) Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin demografik özellikleri, konusu, modeli, katılımcı profili, veri toplama araçları, araştırma ve analiz yöntemleri açısından incelemek ve ileride yapılacak olan çalışmalara kaynak oluşturmaktır. Belirlenen bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır.

1. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin demografik özellikleri (yıl, üniversite, enstitü) nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde birlikte çalışılan konular bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
3. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri kullanılan yöntemler (nicel, nitel, karma) bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
4. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri araştırma modeli (tarama, nedensel, ilişkisel) açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
5. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri evren, örneklem grupları açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
6. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri örnekleme yöntemleri açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
7. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri veri toplama araçları açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
8. 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri verilerin analizinde kullanılan istatistiksel teknikler açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada içerik analizleri türlerinden betimsel içerik analiz yöntemi kullanılmış olup örgüt iklimine ilişkin birbirinden bağımsız olarak gerçekleştirilen nitel veya nicel çalışmalar incelenmiş, bu alandaki genel eğilimler belirlenmiştir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayacağı bir şekilde düzenlemek ve yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). İçerik analizi yazılı metinlerin içerdiği mesajı anlam açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunma yoluyla sosyal gerçeği araştıran bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001).

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evrenini Yök Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanı'nda dizinlenen örgüt iklimi ile ilgili çalışmalar oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında belirlenen dahil etme ölçütleri temel alınarak amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tarama sonucunda dahil etme ölçütlerine uyan 117 çalışma üzerinden analizler gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları / Verilerin Toplanması

Çalışmaya dahil edilecek araştırmaları belirlemek için Türkiye'deki akademik çalışmaların arşivlendiği Yök Ulusal Tez Merkezi veri tabanında alan yazın taraması yapılmıştır. Bu tarama sürecini amaca uygun bir şekilde gerçekleştirmek için anahtar kelime kullanılmıştır. Bu süreçte araştırmaların başlık veya özet bölümleri "örgüt iklimi" söz öbeği yazılarak taranmıştır. Araştırmaya dahil edilecek olan çalışmalar için son tarih Aralık 2021 olarak belirlenmiş olup incelenecek olan araştırmaların belirlenmesi sürecinde bazı ölçütler dikkate alınmıştır. Bu bağlamda örgüt iklimi açısından belirlenen ölçütler aşağıda sunulmuştur:

- i. 2007-2021 yılları arasında Türkiye'de yapılmış çalışmalar.
- ii. Yök Ulusal Tez Merkezi'nde yayınlanmış yüksek lisans ve doktora tezleri.
- iii. Çalışmaların Türkiye sınırları içinde yapılmış olması.

Verilerin Analizi

Araştırmaya dahil edilen çalışmalardan elde edilen veriler içerik çözümleme türlerinden kategorik çözümleme yapılarak analiz edilmiştir. Tavşancıl ve Aslan (2001) kategorik çözümlemeyi bir mesajın bilimlere bölünerek önceden saptanmış veya inceleme sırasında eklenen ölçütlere göre kategoriler halinde gruplandırılması olarak tanımlamıştır. Bu çözümleme yönteminde her bir kategorinin frekansı sayılır yüzde veya oran şeklinde verilir. Bu şekilde hangi kategorinin daha yoğun ya da ağırlıklı olarak tercih edildiğine ilişkin bilgi edilebilmektedir. Bu araştırma içinde örgüt iklimi alan yazını belirlenen veri tabanı aracılığıyla detaylı olarak uzun bir tarama yapılmış olup belirlenen ölçütlere uyan çalışmalar araştırmaya dahil edilmiştir. Elde edilen veriler araştırmacı tarafından oluşturulan kodlama formlarına ayrı ayrı işlenmiştir. Araştırmaya dahil edilen çalışmalar bilgi karmaşıklığı olmaması için her çalışma için ayrıca bir kodlama formu oluşturulmuş ve oluşturulan bu formlar numaralandırılmıştır. Elde edilen verilerin frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır.

Bulgular

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı

YIL	FREKANS(N)	YÜZDE (%)
2007	5	4.3
2008	2	1.7
2009	4	3.4
2010	1	0.9
2011	5	4.3
2012	7	5.9
2013	8	6.8
2014	7	5.9
2015	8	6.8
2016	12	10.3
2017	6	5.1
2018	7	5.9
2019	19	16.2
2020	9	7.7
2021	17	14.5
TOPLAM	117	100

Tablo 1 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin toplam sayısının 117 olduğu görülmektedir. Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayısı 2007 (n=5) yılından 2010 (n=1) yılına kadar azalış gösterirken 2011 (n=5) yılında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayısında bir önceki yıla göre artış meydana gelmiştir. Son üç yılda (2019, 2020, 2021) örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri toplamı (n=45) 2007-2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan tezlerin %38.4’ünü kapsamaktadır. %16.2 oranla 2019 (n=19) yılında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tez sayısı en fazla orana, %0.9 oranla 2010 (n=1) yılında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tez sayısı en düşük orana sahiptir.

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımı

ÜNİVERSİTELER	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	N	%
Anadolu							1	1					4			6	5.1
Bahçeşehir							1				1			1	2	5	4.2
Bandırma															1	1	0.8
Bayburt													1			1	0.8
Beykent		1	1				1		1	3					1	8	6.8
Bolu Abant													1			1	0.8
Celal Bayar								1								1	0.8
Çağ								1						1		2	1.7
Çanakkale													1			1	0.8
Çukurova															1	1	0.8
Dicle							1				1		1	1		4	3.4
Dokuz Eylül				1		1		1								3	2.5
Dumlupınar	1					3	1	1								6	5.1
Ege	1															1	0.8
Fırat									1							1	0.8
Gazi			1			1			1	1						4	3.4
Gaziantep	1				1											2	1.7
Gaziosmanpaşa	1											1				2	1.7
Gediz							1									1	0.8
Giresun														1		1	0.8
Hacettepe														1	1	2	1.7
Hasan Kalyoncu							1			1				1		3	2.5
İnönü						1			1							2	1.7
İstanbul Aydın										1				1	2	4	3.4
İstanbul Gelişim										1	1				1	3	2.5
İstanbul Sabahattin Zaim										1						1	0.8
İstanbul Ticaret										1		1		1		3	2.5
İstanbul					1						1	1	1	1		5	4.2
İzmir Katip Çelebi											1					1	0.8
Kahramanmaraş														1		1	0.8
Kastamonu						1										1	0.8
Kayseri															1	1	0.8
Kırklareli											1					1	0.8
Kırşehir															1	1	0.8
Kocaeli		1											1	1		3	2.5
Maltepe													1			1	0.8
Marmara			2				2	1					1		1	7	5.9
Muğla															1	1	0.8

ÜNİVERSİTELER	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	N	%
Necmettin Erbakan													1			1	0.8
Niğde					2								1			3	2.5
Okan								1								1	0.8
Ondokuz Mayıs									1							1	0.8
Ortadoğu							1									1	0.8
Pamukkale													1			1	0.8
Sağlık Bilimleri															1	1	0.8
Sakarya												1				1	0.8
Selçuk					1											1	0.8
Siirt													1		1	2	1.7
Süleyman Demirel													1			1	0.8
Tokat															1	1	0.8
Trakya									1							1	0.8
Türk Hava Kurumu										1		1				2	1.7
Ufuk												1	2			3	2.5
Yeditepe	1												1			2	1.7
Zirve									1							1	0.8
TOPLAM																117	100

Tablo 2 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin 55 farklı üniversite bünyesinde hazırlandığı görülmektedir. Araştırma kapsamında değerlendirmeye alınan yüksek lisans ve doktora tezlerinin %6.5’i Beykent üniversitesi (n=8) bünyesinde hazırlanmıştır. Beykent üniversitesini sırasıyla; %5.9 oran ile Marmara üniversitesi (n=7), %5.1 oran ile Anadolu üniversitesi (n=6), %5.1 oran ile Dumlupınar üniversitesi (n=6) takip etmektedir. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de Örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri göz önüne alındığında 30 farklı üniversitede %0.8 (n=1) oran ile en düşük tez hazırlandığı görülmektedir. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin enstitülere göre dağılımı Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin enstitülere göre dağılımı

YILLAR	EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
2007	-	5	-	-
2008	-	2	-	-
2009	-	3	-	-
2010	1	1	-	-
2011	-	4	-	-
2012	1	4	1	-
2013	2	7	-	-
2014	1	5	1	-
2015	1	5	-	-
2016	3	10	1	-
2017	1	5	-	-
2018	1	3	-	-
2019	2	11	1	-
2020	7	7	-	-
2021	2	8	2	7
TOPLAM	22	82	6	7
YÜZDE	18.8	70.1	5.1	6.0

Tablo 3 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin %18,8’ninin eğitim bilimleri enstitüsü (n=22) bünyesinde, %70.1’inin sosyal bilimler enstitüsü (n=82) bünyesinde, %5.1’inin sağlık bilimleri enstitüsü bünyesinde, %6’sının lisansüstü eğitim enstitüsü bünyesinde hazırlandığı görülmektedir.

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri birlikte çalışılan konu bakımından dağılımı Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri birlikte çalışılan konu bakımından dağılımı

YILLAR	ÖRGÜT VE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ	YÖNETİM	LİDERLİK	EĞİTİM POLİTİKALARI	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	EĞİTİM EKONOMİSİ	YENİ YAKLAŞIMLAR
2007	1	2	1	-	1	-	-
2008	-	-	1	-	-	-	1
2009	2	-	-	-	2	-	-
2010	1	-	-	-	-	-	-
2011	2	-	-	-	2	-	1
2012	1	2	-	1	3	-	-
2013	2	-	-	-	4	-	3
2014	1	-	1	1	1	1	2
2015	2	2	1	-	3	-	1
2016	2	2	1	1	1	2	4
2017	1	-	2	2	2	-	1
2018	1	1	1	2	2	-	-
2019	7	3	-	-	4	2	1
2020	1	3	-	-	-	2	2
2021	7	3	1	1	2	1	1
TOPLAM	30	18	9	8	27	8	17
YÜZDE	25.6	15.4	7.7	6.8	23.1	6.8	14.5

Tablo 4 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok birlikte çalışılan konunun %25.6 oran ile örgüt ve örgütsel davranış (n=30) olduğu görülmektedir. Örgüt ve örgütsel davranış konularını sırasıyla %23.1 oran ile eğitim psikolojisi (n=27) ve %15.4 oran ile yönetim (n=18) konuları takip etmektedir. Türkiye’de örgütsel iklim konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en az çalışılan konular ise %6.8 oran ile eğitim ekonomisi (n=8) ve eğitim politikaları (n=8) konularıdır.

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin kullanılan yöntemlere (nicel, nitel, karma) göre dağılımı Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. 2007 -2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin kullanılan yöntemlere (nicel, nitel, karma) göre dağılımı

YILLAR	NİCEL	NİTEL	KARMA
2007	5	-	-
2008	2	-	-
2009	4	-	-
2010	1	-	-
2011	3	1	2
2012	4	2	1
2013	5	3	-
2014	5	1	1
2015	5	3	3
2016	8	1	1
2017	5	2	-
2018	4	2	-
2019	15	-	2
2020	7	1	1
2021	10	5	2
TOPLAM	83	21	13
YÜZDE	70.9	18	11.1

Tablo 5 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan araştırma yönteminin %70.9 oran ile nicel (n=83) araştırma yöntemi olduğu görülmektedir. Nicel araştırma yöntemini sırasıyla %18 oran ile nitel (n=21) araştırma yöntemi ve %11,1 oran ile karma (n=13) araştırma yöntemi takip etmektedir.

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin kullanılan araştırma modeline (tarama, nedensel, ilişkisel) göre dağılımı Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin kullanılan araştırma modeline (tarama, nedensel, ilişkisel) göre dağılımı

YILLAR	TARAMA	İLİŞKİSEL	KURAM OLUŞTURMA	NEDENSEL	DURUM ANALİZİ
2007	3	1	-	-	-
2008	1	-	-	-	1
2009	1	1	-	-	1
2010	1	-	-	-	2
2011	2	1	1	-	-
2012	2	4	1	-	1
2013	6	1	-	-	-
2014	4	1	-	1	1
2015	3	5	-	-	1
2016	3	4	2	1	-
2017	4	1	-	-	1
2018	4	2	-	-	2
2019	7	9	1	-	3
2020	2	5	-	-	2
2021	5	8	2	-	2
TOPLAM	48	43	7	2	17
YÜZDE	41	36.8	6	1.7	14.5

Tablo 6 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan araştırma modelinin %41 oran ile tarama (n=48) modeli olduğu görülmektedir. Tarama modelini sırasıyla %36.8 oran ile ilişkisel (n=43) model ve %14.5 oran ile durum analizi (n=17) modeli takip etmektedir. Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans/doktora tezlerinde en az tercih edilen araştırma modelleri ise nedensel (n=2, %1.7) modelleridir.

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin evren ve örneklem gruplarına göre dağılımı Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin evren ve örneklem gruplarına göre dağılımı

YILLAR	ÖĞRETMEN	YÖNETİCİ	SAĞLIK ÇALIŞANI	BANKA ÇALIŞANI	İŞÇİ	AKADEMİSYEN	EMNİYET ÇALIŞANI	BÜRO ÇALIŞANI
2007	2	-	-	-	-	-	-	-
2008	1	-	-	-	2	-	-	-
2009	3	1	-	-	-	-	-	-
2010	1	-	1	-	3	-	-	3
2011	1	2	1	-	1	-	1	-
2012	-	2	-	-	2	-	-	-
2013	3	1	2	-	4	-	1	-
2014	1	-	-	2	2	2	-	2
2015	2	1	1	-	1	1	1	1
2016	4	3	2	-	-	-	-	-
2017	5	2	4	1	1	-	-	3
2018	1	-	3	2	1	1	1	-
2019	2	-	2	2	-	-	-	2
2020	2	2	2	1	3	1	-	1
2021	2	-	1	2	1	1	2	1
TOPLAM	29	14	19	9	21	6	6	13
YÜZDE	24.8	12	16.2	7.7	18	5.1	5.1	11.1

Tablo 7 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan evren - örneklem grubunun %24.8 oran ile öğretmenler (n=29) olduğu görülmektedir. Öğretmenlerden oluşan evren - örneklem grubunu sırasıyla %18 oran ile işçiler (n=21) ve %16.2 oran ile sağlık çalışanı (n=19) evren-örneklem grubu takip etmektedir. Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans/doktora tezlerinde üzerinde en az çalışma yapılan evren-örneklem grubunu ise %5.1 oran ile akademisyenler (n=6) ve emniyet çalışanları (n=6) oluşturmaktadır. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin örnekleme yöntemlerine göre dağılımı Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin örnekleme yöntemlerine göre dağılımı

YILLAR	AMAÇLI	TABAKALI	BASİT TESADÜFİ	MAKSİMUM ÇEŞİTLİLİK	ÖLÇÜT	KÜME KADEMELİ	KOLAY ULAŞILABİLİRLİK	KARTOPU
2007	1	-	1	1	-	-	-	-
2008	1	2	2	1	-	1	-	-
2009	2	3	-	1	-	-	-	-
2010	1	-	2	-	-	2	-	-
2011	3	3	3	2	-	-	-	-
2012	2	-	-	-	1	2	-	-
2013	4	1	1	1	-	-	-	-
2014	2	1	2	-	1	1	-	-
2015	1	2	1	4	-	1	2	-
2016	1	5	3	-	1	-	3	1
2017	-	2	2	1	1	2	-	-
2018	-	-	1	-	-	1	1	-
2019	1	2	2	1	-	3	1	-
2020	1	-	2	-	1	2	1	-
2021	-	2	3	3	-	2	4	-
TOPLAM	19	22	24	15	5	17	12	1
YÜZDE	16.2	18.8	20.5	12.8	4.3	14.5	10.3	0.9

Tablo 8 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan örnekleme yönteminin %20.5 oran ile basit tesadüfi (n=24) örnekleme yöntemi olduğu görülmektedir. Basit tesadüfi örnekleme yöntemini sırasıyla, %18.8 oran ile tabakalı (n=22) örnekleme yöntemi ve %16.2 oran ile basit amaçlı (n=19) örnekleme yöntemi takip etmektedir. Bununla birlikte, hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde maksimum çeşitlilik, küme / kademeli, ölçüt, kolay ulaşılabilirlik ve kartopu gibi örnekleme yöntemleri de kullanılmıştır. Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans / doktora tezlerinde en az tercih edilen örnekleme yönteminin ise %0.9 oran ile kartopu (n=1) örnekleme yöntemi olduğu tespit edilmiştir. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin veri toplama araçlarına göre dağılımı Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin veri toplama araçlarına göre dağılımı

YILLAR	ANKET	ÖLÇEK	GÖRÜŞME FORMU	GÖZLEM FORMU
2007	4	1	-	-
2008	1	1	-	-
2009	3	1	-	-
2010	1	-	-	-
2011	3	2	-	-
2012	4	1	2	-
2013	5	2	1	-
2014	3	4	-	-
2015	3	4	1	-
2016	9	2	1	-
2017	3	2	-	1
2018	3	2	1	1
2019	10	8	-	1
2020	6	2	-	1
2021	16	1	-	-
TOPLAM	74	33	6	4
YÜZDE	63.3	28.2	5.1	3.4

Tablo 9 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan veri toplama aracının %63.3 oran ile anket (n=74) olduğu görülmektedir. Anketten sonra en çok tercih edilen veri toplama aracı ise %28.2 oran ile ölçek (n=23) olmuştur. Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en az tercih edilen veri toplama aracı ise %3.4 oran ile gözlem formudur (n=4).

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin verilerin analizinde kullanılan istatistiksel tekniklere göre dağılımı Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin verilerin analizinde kullanılan istatistiksel tekniklere göre dağılımı

YILLAR	T-TESTİ	ANOVA	KRUSKAL-WALLIS	FAKTÖR ANALİZİ	REGRESYON	MANN WHITNEY-U	PEARSON	VARYANS ANALİZİ	KI KARE TESTİ	BARTLETT TESTİ	SPEARMAN
2007	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
2009	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	2	3	3	1	-	-	1	-	-	-	-
2011	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2012	3	2	2	2	3	-	-	-	-	-	-
2013	7	5	-	-	-	1	2	-	-	-	-
2014	9	7	3	1	2	-	-	-	-	-	-
2015	8	5	-	-	-	-	1	-	-	-	2
2016	9	5	2	2	3	2	1	-	-	-	-
2017	-	2	1	3	2	1	2	1	-	1	1
2018	3	6	2	1	-	1	3	-	1	2	1
2019	4	8	4	1	2	2	-	1	1	3	1
2020	3	7	3	1	5	1	1	1	-	-	-
2021	4	7	1	1	-	2	1	-	-	-	-
TOPLAM	61	63	26	13	22	10	11	3	2	6	5
YÜZDE	27	28	12	5.9	9.9	4.5	5	1.4	0.9	2.7	2.3

Tablo 10 incelendiğinde, 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en çok kullanılan istatistiksel tekniğin %28 oran ile anova (n=63) tekniğinin olduğu görülmektedir. Anova tekniği sırasıyla, %27 oran ile t-testi (n=61), %12 oran ile kruskal-wallis (n=26) takip etmektedir. Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en az tercih edilen istatistiksel teknik ise ki-kare (%0.9; n=2) testidir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırma sonuçlarına bakıldığında 2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde en fazla tezin 2019 ve 2021 yıllarında, en az tezin ise 2010 yılında yayınlandığı; bu yıllar arasında en fazla tezin Beykent üniversitesinde yayınlandığı görülmüştür. 30 tane üniversitede son 15 yılda (2007-2021) 1’den fazla tez yayınlanmadığı gözlenmiştir. İncelenen tezlere enstitü olarak analiz edildiğinde büyük çoğunluğunun sosyal bilimler enstitüsü olduğu bulunmuştur.

Son 15 yılda (2007-2021) örgüt iklimi ile ilgili tezler incelendiğinde birlikte çalışılan konunun büyük çoğunluğu örgüt ve örgütsel davranışlar ile eğitim psikolojisi olmuştur. Yine bu tezlerin tamamına yakınında tarama ve ilişkisel model ile nicel yöntem kullanılmıştır. Örneklem alanına bakıldığında öğretmen, işçi ve sağlık çalışanı ağırlıklı olarak bulunmaktadır.

2007 - 2021 yılları arasında Türkiye’de örgüt iklimi konusunda hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin örnekleme yöntemlerine bakılacak olursa basit tesadüfi, amaçlı ve tabakalı yöntemlerin sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Veri toplama araçlarında ise tamamına

yakınında anket ve ölçek kullanılmıştır. Kullanılan istatistiksel tekniklerde de t-testi ve anova ağırlık kazanmaktadır.

Bu çalışmada örgüt iklimli çalışmalarını betimsel içerik analizi ile inceleyerek alana yönelik kapsamlı bir bakış açısının geliştirilmesi ve çalışma alanının genel yaklaşımlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Literatür derlemesi sonucunda araştırmaya dahil edilen yüksek lisans ve doktora tezlerinin araştırmacı tarafından belirlenen ölçütlere göre incelenmiş ve analiz edilmiştir.

Araştırmaya dahil edilen çalışmaların yayın türlerine göre dağılımı incelendiğinde yüksek lisans yüksek olduğu görülmüştür. Doktora düzeyinde ise daha sınırlı araştırmaların olduğu belirlenmiş olup 2010 yılından itibaren artış olduğu gözlenmiştir. 2018’de Sezgin ve Sönmez’in ulaşılmış olduğu bu bulgu araştırmamızın sonuçlarıyla örtüşmektedir. Ortaya çıkan bu paralellik örgüt iklimi konusunun uzman bakış açısıyla bilimsel verilere dayanarak incelendiğinin görünmesi açısından önemlidir (Sezgin ve Sönmez, 2018).

Örgüt iklimi alanında yapılan çalışmalar irdelendiğinde metodolojik dağılımın büyük oranda nicel araştırma yöntemine dayalı olarak çalışıldığı gözlenmiş olup araştırmacının bu bulgusu Şişman (2007) tarafından yapılan araştırmayla örtüşmektedir. Bunun sebebi örgüt sisteminde yer alan değerler, inançlar ve varsayımların kökenlerine vurgu yapılmasının ilişkili kavramların sosyal bilimlerle doğrudan alanında olmasıdır. Karadağ (2009) ve Sezgin ve Sönmez (2018) tarafından yapılan çalışmaların bulgularına baktığımızda araştırmalarda kullanılan desenlerden genel tarama araştırma deseninin yoğun olarak kullanıldığı sonucu araştırmamızın sonucuyla örtüşmektedir. Bu durumun oluşmasında araştırmacıların mevcut durumu olduğu gibi betimleme, inceleme isteği olabilir.

Araştırmacının önemli bulgularından biri olan örgüt iklimi çalışmalarında veri toplama aracı olarak çoğunlukla anket kullanılmış olması; geçmişte yapılan araştırmalarda da çoğunlukla anket kullanılmış olması elde edilen verileri genellemek amaçlanmış olabilir.

Son olarak örgüt iklimi kavramların çok eskilere dayanmasına rağmen Türkiye’de özellikle 2014 ve devam eden yıllarda artış olması konunun güncelliğini göstermesi açısından önemlidir. Alan yazında yapılan çalışmalar irdelendiğinde benzer ifadeler vurgu yapıldığı rastlanmaktadır. Çağlayan tarafından 2014’te yapılan “Okul Binaları ve Örgüt İklimi”; Okan tarafından 2015’te yapılan “Okul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Kaynakları ile Örgüt İklimi Arasındaki İlişki”; Uçar tarafından 2016’da yapılan “Kültür ile Yaratıcı Örgüt İklimi Arasındaki İlişki ve Bir Araştırma”; 2017’de Demirez tarafından “Örgüt İkliminin İşe Yabancılaşma Üzerine Etkisi”; 2018’de Şerifoğlu tarafından “Özel Dil Kurslarına Ait Örgüt İkliminin Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılığına Etkisinin İncelenmesi”; Yalçınsoy tarafından 2019’da “Örgüt Kültürü ve Örgüt İkliminin Örgütsel Sessizlik Üzerindeki Etkisinin Analizi”; 2020 yılında Akgemci tarafından yapılan “Örgüt Kültürü ve Örgüt İkliminin Örgütsel Sessizlik Üzerindeki Etkisinin Analizi” ve Çakıroğlu tarafından 2021 yılında yapılan “Etik Liderlik Davranışlarının Örgüt İklimi ve Örgütsel Özdeşleşmeye Etkisi” örnek olarak verilebilir.

Öneriler

Araştırmacının sonucunda ileri araştırmacılara ve araştırmalara öneri sunmak gerekirse; ulusal ve uluslararası düzeyde yapılmış olan çalışmalar karşılaştırmalı olarak derlenebilir.

Son 15 yılda (2007-2021) yapılan çalışmalarda kullanılan yöntem olarak nicel yöntemin ve veri toplama aracı olarak da anketin seçilmesinin sebebi araştırılabilir.

Alan yazısı çalışmada görüldüğü üzere son yıllarda örgüt iklimi konusunda yapılan çalışmaların sayısının arttığı görülmüştür. Bunun sebebi araştırılabilir.

Kaynakça

- Akgemci, T., Abdul-Kareem, A., & Kızıloğlu, E. (2020). *Örgüt ikliminin örgüt temelli özsaygı ve özne iyi oluş üzerindeki etkisi: kobi'ler üzerinde bir araştırma. İşletme Araştırmaları Dergisi, 12(1), 65-78.*
- Aslan, A. (2018). *Sistemik derleme ve meta-analizi. Acta Medica Alanya, 2(2), 62-63.*
- Aydın, A. (1998). *Sınıf yönetimi.* Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bolman, L. G., ve Deal, T. E. (2003). *Reframing organizations: Artistry, choice, and leadership* (3rd Ed). San Francisco: Jossey-Bass.
- Çağlayan, E. (2014). *Okul Binaları ve Örgüt İklimi.*
- Çakıroğlu, D., & Başpınar, N. Ö. (2021). Etik liderlik davranışlarının örgüt iklimi ve örgütsel özdeşleşmeye etkisi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18(3), 1903-1927.*
- Çelikten, Y. (Ed.). (2017). *Eğitim, örgüt ve liderlik.* Eğitim Yayınevi.
- Demirez, F., & Tosunoğlu, N. (2017). Örgüt ikliminin işe yabancılaşma üzerine etkisi: gazi üniversitesi rektörlüğünde bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi, 9(2), 69-88.*
- Demirel Duyar, D. (2018). *Fayol ve Gulick'ten günümüze yönetim fonksiyonlarının dönüşümü üzerine bir değerlendirme. Journal Of Political Administrative And Local Studies, 1(2), 75-92.*
- Eren, Erol., & Hülya Gündüz, Çekmecelioğlu (2002). Örgüt yaratıcılığı ve verimliliğinin sağlanmasında örgüt ikliminin rolü. *10. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı.*
- Genç, Nurullah., & Fatih Karcıoğlu (2000). *Örgüt ikliminin gücü, Aşkale Çimento örneği.* İstanbul: Karizma Yayınları.
- Karaboğa, T. & Zehir, C. (2020). *Henry Fayol ve Yönetim Alanına Katkıları Üzerine Bir İnceleme. İbad Sosyal Bilimler Dergisi, 7, 53-68.*
- Karadağ, E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(3), 75-87.*
- Keskinkılıç, K. (2007). Yönetim süreçleri. *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, 75-125.*
- Koçel, Tamer (2003), *İşletme Yöneticiliği.* (9. Baskı). İstanbul: Beta Yayım Dağıtım.
- Mullins, L. J. (2007). *Management and organizational behaviour.* London: Prentice-Hall Inc.
- Okan, D. İ. Ş., & Ahmet, A. Y. I. K. (2015). Okul yöneticilerinin kullandıkları güç kaynakları ile örgüt iklimi arasındaki ilişki. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, 58, 499-518.*
- Özçer, N. (2005). *Yönetimde yaratıcılık ve yenilikçilik.* İstanbul, Rota Yayınları.
- Pettigrew, A. M. (1979). On studying organizational cultures. *Administrative Science Quarterly, 24, 570 - 580.*

- Rahman, M. H. (2012). Henry Fayol and Frederick Winslow Taylor's contribution to management thought: An overview. *Abc Journal Of Advanced Research*, 1(2), 32 - 41.
- Sezgin, F. (2010). Öğretmenlerin örgütsel bağlılığının bir yordayıcısı olarak okul kültürü. *Eğitim ve Bilim*, 35 (156).
- Sezgin, F., & Sönmez, E. (2018). Örgüt kültürü ve iklimi çalışmalarının sistematik incelemesi: Bir içerik analizi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 257-275.
- Şerifoğlu, Ö. (2018). *Özel Dil Kursuna Hava Örgütünün İkliminin Çoğalmasına Bağlılığına Bağlılığını İncelemek*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şişman, F. A. (2007). *İşletmelerde yeniden yapılanma süreci ve bunun çalışanların iş tatmini ve örgüte bağlılıkları üzerindeki etkisi (Bir kamu kuruluşunda uygulama)* (Doctoral Dissertation, Marmara Üniversitesi).
- Tahaoğlu, F., & Gedikoğlu, T. (2009). İlköğretim okulu müdürlerinin liderlik rolleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 58(58), 274-298.
- Tavşancıl, E., & Aslan, A. E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Tosun, C. (1987). Orta dereceli okullarda çalışacak olan yabancı dil öğretmenin yetiştirilmesinde ve öğretmenliğinde karşılaşılan güçlükler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (2).
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F., & Yalçın, M. (2014). Türkiye'de eğitim yönetiminde bilgi üretimi: kuram ve uygulamada eğitim yönetimi dergisi 2003-2013 yayınlarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 1(1), 93-119.
- Türk Dili Kurumu (2022). *Güncel Türkçe sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/> Adresinden 06.06.2022 Tarihinde Erişildi.
- Uçar, P. (2016). *Örgütsel Adalet Algısı ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma*. Master's Thesis, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Urwick, L. (1937). *The Function Of Administration With Special Reference To The Work Of Henri Fayol. İçinde. Papers On The Science Of Administration. Luther Gulick Ve L. Urwick (Eds.). Institute Of Public Administration. New York. İçinde Thompson, Kenneth (Ed.) (2003). The Early Sociology Of Management and Organizations, Volume Iv. London And Newyork: Routledge, S.125 - 141.*
- Yalçınsoy, A. (2019). Örgüt kültürü ve örgüt ikliminin örgütsel sessizlik üzerindeki etkisinin analizi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 67-77.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11 Baskı: 1999-2018).